

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM
MINISZTER

Iktatószám: NFGM/7447/3/2008

Válasz a K/7623. számú írásbeli kérdésre:
„Román válasz a gazdasági válságra”**Potápi Árpád úr**
országgyűlési képviselőBudapest**Tisztelt Képviselő Úr!**

Romániában 2008 decemberében választásokra került sor. Az ezt követően nyilvánosságra hozott kormányprogram a gazdasági válság közepette irreálisnak tekinthető, amely számos szociális jellegű kiadással, adócsökkentéssel és ambiciózus fejlesztési programokkal számol anélkül, hogy a finanszírozási forrásokat megjelölné. Ez a változat kevésbé szól a gazdaságélénkítés konkrét eszközeiről. Romániának még nincs jövő évre elfogadott költségvetése, a parlamenthez benyújtott tervezet pedig mindenképpen átdolgozásra szorul, mivel ott még 6 %-os gazdasági növekedéssel kalkuláltak.

A kormánykoalíció által kidolgozott dokumentum az idei évre 3%-ot meghaladó államháztartási hiánnyal számol szemben a Tariceanu kabinet által kitűzött 2,3%-os céllal. Ugyanakkor a jövő évtől kezdődően folyamatosan csökkenő infláció, államháztartási és fizetési mérleg hiány szerepel a prognózisban, öt év alatt 60%-kal emelkedő keresetek mellett. A jelenlegi kormány által vállalt kötelezettségnek megfelelően 2009. január 1-jétől 540-ről 600 RON-ra emelkedik a minimálbér. Az egységes 16%-os adókulcs megmarad azzal, hogy az alacsony jövedelműek számára kompenzációs és adó-jóváírási rendszert dolgoznak ki. Ugyancsak január 1-jétől 350 RON-ra emelkedik a garantált szociális nyugdíj, valamint duplájára emelik a családi pótlékot. Az alapélelmiszerek Áfá-ját 19%-ról 5%-ra csökkentik és ezzel párhuzamosan a luxuscikkekét 25%-ra emelik. Közel 1.000 km autópálya megépítését és további kb. 700 km munkálatainak megkezdését tervezik 2012-ig. A megvalósítandó projektek részét képezi az észak-erdélyi autópálya országhatár és Marosvásárhely közötti szakasza, valamint a IV. közúti folyosó Nagylak és Bukarest közötti része kivéve a Nagyszeben-Pitesti közötti részt, amely a bonyolultabb domborzati viszonyok miatt később kerülne átadásra.

Tisztelt Képviselő Úr!

A gazdasági válság Romániára gyakorolt valódi hatása várhatóan csak a jövő év első negyedében lesz mérhető, jóllehet elsődleges jelei már most is mutatkoznak. A termelés időszakos leállítása számos nagyüzemben (pl. Dacia gyár, Mittal Steel, Oltchim) és az ehhez kapcsolódó kényszerszabadságolások és egyelőre visszafogottabbnak tűnő elbocsátások jelzik, hogy a megrendelések visszaesése megkezdődött. Az EU országainak zömében előre jelzett recesszió vagy stagnálás érzékenyen érinti a román exportlehetőségeket is.

Románia külkereskedelmi forgalmának közel 90%-át az európai kontinens országaival bonyolítja le, a 26 uniós tagország részaránya pedig kb. 70%-ot tesz ki. A tíz legfontosabb export partnere közül az elmúlt év végi adatok alapján 9 uniós tagország, melyek összességében közel 60%-os részesedést képviselnek a teljes kivitelből. Az első két helyen Németország és Olaszország áll egyenként 16-17% közötti részarányal az ide irányuló szállítások értéke 10 Mrd euró körül alakul, ami a román export közel 1/3-át jelenti.

A román export áruszerkezetében a járművek, kohászati termékek, autóalkatrészek és vegyi anyagok, vagyis a válság által legérintettebb ágazatok termékei 30-40% közötti részarányt képviselnek. A fentiekből érzékelhető, hogy a román kivitel utóbbi időben kedvezően alakuló lendülete a jövőben nem lesz fenntartható. A gyengébb export-teljesítmény a gazdaság lassulása miatt várhatóan csökkenő, de a tervezett beruházásokhoz szükséges beszerzéseknek köszönhetően mégis viszonylag magas szinten maradó importtal számolva tovább konzerválja a kereskedelmi mérleg jelentős hiányát.

Tisztelt Képviselő Úr!

A román kormány a negatív hatások mérséklésére vázlatosan a következő intézkedéseket tette:

- A miniszterelnök a Gazdasági és Pénzügyminisztériumot bízta meg a vissza nem térítendő uniós alapok felhasználásnak helyzetét áttekintő találkozó előkészítésével annak érdekében, hogy az elkövetkező időszakban minél hatékonyabban történjen ezen források hasznosítása. A Gazdasági és Pénzügy-, valamint a KKV Minisztérium azt a feladatot kapta, hogy a Román Nemzeti Bankkal együttműködve vizsgálja meg olyan intézkedések bevezetésének lehetőségét, amelyek megkönnyíthetik a KKV szektor finanszírozási forrásokhoz jutását.
- A kormány jóváhagyta a Fejlesztési, Középítkezési és Lakásügyi Minisztérium két kezdeményezését, amely az építőipari recesszió fékezését célozza: 20%-ról 30%-ra növelte az első lakás megépítésére

adott állami támogatást, és az Országos Lakásügynökség (ANL) által fiataloknak épített lakások pedig már 3 év megszakítatlan bérlés után megvásárolhatók, sőt a megvásárlásukhoz esetlegesen szükséges bankhitelhez jelzálogként is felhasználhatók. Az állami támogatás értéke is változott, az eddigi maximum 10000 eurós összeg 15000 euróra nőtt. Az ilyen konstrukcióban épített lakások esetében az 5 éves eladási tilalom továbbra is érvényes, amelyet ezentúl a telekkönyvben is szerepeltetnek.

- A kormány sürgősségi rendelettel egy évvel későbbre halasztotta bizonyos nyugdíj kategóriák jövő év január 1-re előirányzott emelését is.
- Az autópiac jövő évi várható nehézségeit jelzi, hogy a Gépjárműgyártók és Importőrök Szövetsége a pénzügyi nehézségekre hivatkozva lemondta a 2009-re tervezett, egyébként két évente megrendezendő SIAB Bukaresti Autószalon kiállítás megszervezését. Tekintettel arra, hogy az idei új autó értékesítési adatok (275 ezer db) az előzetes becslések szerint 13%-kal maradnak el a 2007-es szinttől és jövőre csak 250 ezer db gépjármű eladásával számolnak. Az importőrök a kiállításra betervezett, több millió eurót is elérő költségkeretet a jelenlegi helyzetben inkább az értékesítési akciók támogatására fordítják.
- A Dacia gyár immár harmadszor, ezúttal 2009. január 11-ig ideiglenesen leállította termelését a rendelések visszaesése miatt. Időközben a Renault és a Ford 100 illetve 400 millió euró értékű, az Európai Központi Banktól igénylendő hitelre kérte a román kormány garanciáját. A kedvező kamatozású kölcsönből az előbbi műszaki és tesztközpontjának megvalósítását, az utóbbi a craiovai üzem technológiai fejlesztését kívánja finanszírozni. Az uniós normák szerint állami támogatásnak minősülő garancia vállalás lehetőségéről és feltételeiről már az új kormánynak kell egyeztetnie, illetve döntenie.

Budapest, 2009. január „ 5. „

Tisztelettel:

Bajnai Gordon
